

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»
(назва освітньої програми)

на тему: «НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПРАТ «ОДЕСЬКИЙ
КОНЬЯЧНИЙ ЗАВОД»
(назва теми)

Виконавець:
студентка 4 курсу ЦЗВФН
Спринчак Ольга Борисівна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:
кандидат економічних наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Літвінова Вікторія Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Фундаментом розвитку будь-якої соціально-економічної системи є стабільне, стійке у часі, надійне її функціонування у довгостроковій перспективі. Одним з базових елементів, без яких неможливо забезпечити діяльність будь-якого суб'єкта господарювання, виступають основні виробничі фонди, чия структура та параметри кругообігу виступають рушійною силою формуванні кінцевого продукту. Організація ефективного їх використання може стати як елементом успіху, так і фактором необґрунтованого зростання собівартості продукції та послуг.

Враховуючи негативний вплив факторів зовнішнього середовища, що зумовлено кризою в країні та деструктивною політикою модернізації підприємств, серед формування основних виробничих фондів знижуються обсяги виробництва, погіршується якість продукції, як наслідок – спостерігається зниження рентабельності підприємств. Саме тому вимагає перегляду методика фінансування оновлення основних виробничих фондів у контексті системного та експертного бачення проблемних ситуацій, для чого необхідне здійснення достовірної оцінки їхнього стану та резервів фінансового забезпечення їхнього оновлення в умовах обмежених фінансових можливостей. Отже, нездатність забезпечити фундаментальні умови ефективної діяльності суб'єктів господарювання негативно впливає виробничий потенціал розвитку. Вимагають подальших розробок теоретичні та прикладні аспекти оцінки та фінансування оновлення основних виробничих фондів.

Значний внесок у розробку теоретичних засад та практичних проблем ефективного використання основних засобів підприємств посідає чільне місце у дослідженнях таких економістів як С. Кирильчук, А. Єфремова та інші.

Мета роботи – розробка рекомендацій з ціллю покращення показників економічної ефективності використання основних засобів підприємств.

Об'єктом дослідження, по відношенню до якого необхідно розробити комплекс передбачуваних заходів, є ПрАТ «Одеський коньячний завод».

Предметом дослідження є ефективність використання основних засобів підприємства.

Завдання дослідження. Для досягнення поставленої мети були сформульовані та поставлені такі завдання:

розкрити сутність основних засобів підприємства;

дослідити сучасні методичні підходи до визначення ефективності використання основних засобів;

проаналізувати економічну ефективність діяльності ПрАТ «Одеський коньячний завод»;

проаналізувати ефективність використання основних засобів підприємства ПрАТ «Одеський коньячний завод»;

виявити проблеми у процесі забезпечення ефективності використання та розробити рекомендації щодо її вдосконалення.

Методологічна база. У процесі дослідження використовувались такі методи: монографічний метод дослідження наявних інформаційних і літературних джерел, наукових праць, методи фінансового аналізу: розрахунок і оцінка фінансових коефіцієнтів; статистико-аналітичні методи і прийоми: зведення і угруповання статистичних даних; аналіз рядів динаміки; сучасні методики оцінки ефективності використання основних засобів підприємства.

Інформаційну базу дослідження складають дані бухгалтерської і фінансової звітності підприємства, інформація з періодичних видань, монографії, наукові статті і підручники вітчизняних і зарубіжних фахівців з питань використання основних засобів.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел (30 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 75 сторінок. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 23 таблиці, 3 рисунки і 3 формули.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні засади та роль основних засобів на виробничому підприємстві**» розглянуто сутність характеристика основних засобів підприємства, класифікація основних засобів та методику аналізу основних засобів.

У другому розділі «**Аналіз ефективності використання основних засобів на підприємстві ПрАТ «Одеський коньячний завод»**» розглянута загальна характеристика підприємства ПрАТ «Одеський коньячний завод», проведений аналіз техніко-економічних показників підприємства ПрАТ «Одеський коньячний завод», виконано аналіз ефективності використання основних засобів підприємства.

У третьому розділі «**Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів підприємства**» надані рекомендації щодо підвищення ефективності використання основних засобів за рахунок розширення лінійки виробів та за рахунок розширення контрактного виробництва.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Роль основних засобів у процесі виробництва, особливості їх відтворення в умовах ринкової економіки обумовлює особливі вимоги до інформації про наявність, рух, стан та використання основних засобів. Ринкова система управління потребує більш оперативної та комплексної інформації з основних засобів. Практика підприємств свідчить, що врахування основних засобів ще більше ускладнилося. Основні виробничі

фонди – це засоби праці, які беруть участь у багатьох виробничих циклах і частинами перекладають свою вартість на виготовлений продукт, зберігаючи у своїй використанні свою натуральну форму

2. Класифікація основних виробничих фондів будується залежно від завдання, що стоїть перед народним господарством та окремими галузями. Вона періодично змінюється залежно від технічного прогресу та розвитку продуктивних сил. Всі основні фонди класифікуються за економічними ознаками, найбільш важливими з яких є функціональне призначення, інтенсивність зношування та терміни служби, ступінь впливу на роботу підприємства, технічна новизна, ступінь мобільності (рухомі або нерухомі) та ін. Велике значення має також угруповання по галузях народного господарства (Галузева структура).

3. Аналіз основних засобів завжди мав найважливіше значення, а нині за умов жорсткої конкуренції він особливо необхідний. Правильно підібрана методика аналізу здатна забезпечити своєчасний контроль складу та стану основних фондів, а також досягти підвищення ефективності їх використання. Проаналізовані під час аналізу дані дозволяють ухвалювати ефективні управлінські рішення. Стандартна методика аналізу основних засобів спрямована на дослідження їхнього стану, руху, ефективності та інтенсивності використання.

4. ПрАТ «ОКЗ» - це одне з найдавніших українських підприємств, що займається виробництвом коньяку та бренді. Підприємство було засновано ще в 1863 році торгово-промисловим підприємством «Шустов та сини» та є одним з найпотужніших підприємств Європи в галузі харчової промисловості із спеціалізацією на алкогольних напоях. Спочатку підприємство виробляло лише горілку, але згодом асортимент поповнили наливки та лікери. Підприємство на чолі із Миколою Шустовим мало на меті стати монополістом, тому спочатку Торговий дім Шустових купив Єреванський коньячний завод і згодом – Одеський.

5. У цілому за чотири роки спостерігається зростання усіх результуючих показників підприємства: зростають рентабельності продажу (на 19,5%) та продукції (на 27,3%), збільшуються фондівіддача (на 128%) та продуктивність праці (на 53%), прискорюється оборот оборотних засобів (на 0,53 обороти). Основними факторами, що вплинули на результуючі показники є більш швидкі темпи зростання обсягів реалізації над собівартістю реалізованої продукції, що обумовило зростання питомої ваги прибутку.

6. Усі показники ефективності використання основних засобів на ПрАТ «Одеський коньячний завод» демонструють позитивну динаміку. Кожного року у порівнянні з попереднім спостерігається відносна економія ресурсів у основних засобах.

7. Впровадження контрактного виробництва забезпечить зростання обсягів реалізації на 9325 тис. грн. та зростання прибутку на 1982 тис. грн. Зміна означених показників забезпечить покращення показників

ефективності використання основних фондів. Зростуть фондівіддача та фондорентабельність, скоротиться фондоємність.

8. Впровадження у реалізацію нової марки коньяку низького цінового сегмента забезпечить зростання обсягів реалізації на 18650 тис. грн. та зростання прибутку на 4662 тис. грн. Зміна означених показників забезпечить покращення показників ефективності використання основних фондів. Зростуть фондівіддача та фондорентабельність, скоротиться фондоємність. Захід є капіталоємним та потребує інвестицій у розмірі 18650 тис. грн. Термін окупності становить 2,64 року.